

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂRE nr. 889

din 23 Septembrie 2010

Sub nr.896/IJ/666/SIJ/2010, Inspecția Judiciară a înaintat Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii Raportul de control referitor la verificarea respectării dispozițiilor procedurale și regulamentare privind înregistrarea cererilor de apel/recurs și înaintarea dosarelor la instanța de control judiciar.

Analizând rezultatul verificărilor efectuate, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin Hotărârea nr. 523 din data de 06.05.2010, Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii a aprobat efectuarea de verificări la toate instanțele, având drept obiect respectarea dispozițiilor procedurale și regulamentare privind înregistrarea cererilor de apel/recurs și înaintarea dosarelor la instanța de control, în perioada 10.05.2010-28.05.2010, fără deplasarea inspectorilor în teritoriu, prin verificări în sistemul informatic ECRIS, precum și pe baza relațiilor transmise de către instanțe, în temeiul dispozițiilor art.31 din Legea nr.317/2004 republicată, cu modificările și completările ulterioare, urmând ca în situația în care se vor constata pe baza acestor date disfuncționalități să se efectueze verificări suplimentare directe la instanțele respective.

Datele analizate, aferente perioadei de referință 01 septembrie – 15 mai 2010, au fost obținute prin verificări în sistemul informatic ERIS și pe baza relațiilor comunicate

de către instanțe, în baza art. 31 din Legea nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, modificată și republicată.

Verificările au fost efectuate la toate instanțele, cu excepția Curții de Apel Alba Iulia (cu instanțele arondate) și Curții de Apel Cluj (cu instanțele arondate), întrucât verificările la aceste instanțe s-au desfășurat în decursul anului 2010, cu ocazia controalelor privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente de către judecătorii cu funcții de conducere.

Din verificările efectuate de către Inspekția Judiciară, rezultă că, în general, sunt respectate dispozițiile procedurale și regulamentare privind înregistrarea cererilor de apel/recurs și înaintarea dosarelor instanțelor de control judiciar.

Astfel, înregistrarea cererilor de apel și recurs se face prin menționarea datelor prevăzute de art. 83 alin. (1) pct. 11 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, cu respectarea procedurii prevăzute de art. 111-114 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, de către persoanele desemnate de președintele instanței, prin ordin de serviciu.

Evidențele întocmite sunt păstrate, de regulă, atât în formă informatizată - prin generarea automată a registrului de către sistemul „ECRIS”, cât și pe suport de hârtie, iar în cazul în care registrele sunt întocmite doar în sistem informatic, unele instanțe procedează la listarea periodică a datelor.

În ceea ce privește *primirea și modul de înregistrare a cererilor de apel/recurs*, Secția constată că există mai multe modalități de lucru, care sunt însă în acord cu dispozițiile regulamentare:

Astfel, la unele instanțe, cererile de apel/ recurs primite prin poștă, prin fax sau prezentate direct la serviciul registratură primesc ștampilă cu dată certă, după care sunt prezentate președintelui/președintelui de secție pentru a dispune, apoi sunt predate grefierului arhivar desemnat cu evidența și înregistrarea căilor de atac și înaintarea dosarelor la instanța de control judiciar. La cererile de apel/recurs primite prin poștă se atașează și plicurile.

Apelurile/recursurile sunt înregistrate de persoana desemnată, în aceeași zi, în registrul de evidență a căilor de atac, atât pe suport de hârtie cât și în format electronic,

în fișa electronică a dosarului în meniul „căi de atac” și în registrul informativ, conform art. 111 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

Atât în registrul pe suport de hârtie cât și în fișa electronică a dosarului din aplicația ECRIS, se menționează numărul de exemplare. În registrul în format fizic, la rubrica „observații” se menționează și modul în care au fost primite („plic” sau „fax”).

În materie penală, cererile de recurs sunt înregistrate și în registrul de evidență și punere în executare a hotărârilor penale.

La alte instanțe, cererile de apel sau recurs prezentate direct la registratura instanței primesc dată certă la momentul prezentării lor, prin aplicarea ștampilei de intrare a instanței.

Cererile se înregistrează în aplicația ECRIS la secțiunea „documente în dosare” spre evidențiere în registrul general de dosare ținut în format electronic. Cu această ocazie se verifică dacă aceste cereri sunt depuse în numărul de exemplare necesar pentru comunicare și atașare la dosarul cauzei, după care se predau președintelui instanței în aceeași zi pentru rezolvare.

În cazul în care cererile sunt depuse într-un număr insuficient de exemplare se solicită părții să prezinte numărul de exemplare necesar pentru comunicare și atașare la dosar. În ipoteza în care partea prezintă la instanță cu cererea de apel sau recurs solicită dovada scrisă a depunerii cererii, acesteia i se înmânează duplicatul cererii pe care se aplică ștampila de intrare cu data certă a primirii care coincide cu cea inserată pe originalul cererii. După rezolvarea cererii de către președintele instanței aceasta se înregistrează și la secțiunea „căi de atac” din cadrul aplicației ECRIS, ocazie cu care sunt completate mențiunile din această interfață a dosarului electronic.

După înregistrare, cererile de apel sau recurs, în funcție de materia în care s-au înregistrat, se predau sub semnătură grefierilor delegați la compartimentul executări penale sau civile, după caz. Această operațiune este evidențiată și la interfața „circuit intern” din dosarul aflat în format electronic.

Cererile de apel sau recurs sunt înregistrate în registrul căi de atac în ordinea cronologică a datei declarării apelurilor sau a recursurilor, mențiunile fiind realizate atât în registrul ținut pe suport de hârtie, cât și în format electronic, de către grefierii delegați.

Până la expedierea dosarelor la instanța de control judiciar, cererile de declarare a căilor de atac se păstrează în mape.

În situația cererilor de apel sau de recurs primite prin poștă, fax sau alte mijloace de comunicare se uzitează aceeași procedură menționată mai sus, cu particularitatea că se atașează și plicurile în care au fost expediate, făcându-se mențiunea cu privire la numărul de exemplare în registrul general și registrul de evidență a apelurilor sau recursurilor. Cererile de apel sau de recurs motivate, ori motivele scrise de apel sau de recurs formulate separat, expediate prin poștă într-un număr insuficient de exemplare sunt înregistrate astfel cum au fost primite, făcându-se mențiunea pe cerere în legătură cu numărul de exemplare în registrul general și în registrul de evidență a căilor de atac.

Cu privire la *persoanele desemnate cu evidența, înregistrarea căilor de atac și înaintarea dosarelor la instanța de control judiciar*, Secția pentru judecători constată faptul că la toate instanțele aceste persoane au fost desemnate anual, prin ordin de serviciu.

Secția constată următoarele aspecte cu privire la *registrul de evidență a căilor de atac, modul de completare al acestuia, ordinea înregistrării și periodicitatea înaintării*:

De regulă, registrul de evidență a căilor de atac este păstrat și completat atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic, în aplicația ECRIS, acesta din urmă fiind listat la sfârșitul fiecărei zile.

În registrul de evidență a căilor de atac dosarele sunt înregistrate în ordinea datei declarării apelului/recursului, în conformitate cu dispozițiile art. 83 alin. (1) pct. 11 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

În registrul de evidență a căilor de atac, pe suport de hârtie, mențiunile se efectuează cu respectarea dispozițiilor art. 83 alin. (1) pct. 11 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, fiind evidențiate și completate toate rubricile.

În ceea ce privește registrul în format electronic și listat, în acesta se regăsesc doar numărul de dosar, numele și prenumele persoanei care a declarat recursul, data declarării căii de atac și data înaintării la instanța competentă, aceasta din urmă fiind completată ulterior.

În ce privește evidențele în formă informatizată, s-a constatat că la unele instanțe înregistrarea mențiunilor în interfața „circuitul extern” din programul Ecris nu este completă,

nefiind selectat câmpul „ca urmare a căii de atac”, unde se evidențiază calea de atac, partea care a formulat-o și data declarării, iar din această cauză, datele menționate nu sunt preluate în registrele de evidență a căilor de atac în formă informatizată, rubrica „data înaintării la instanța competentă” nefiind completată la pozițiile corespunzătoare din registre.

De asemenea, au fost constatate și unele deficiențe ale programului „ECRIS”, constând în aceea că, atunci când se listează registrul căilor de atac și se dă opțiunea „filtrare”, programul ECRIS nu face diferență între dosarele înaintate la tribunal în calea de atac și cele trimise în cale de atac la curtea de apel, astfel că le afișează atât pe cele de la instanța unde se înregistrează calea de atac cât și cele înregistrate la alte instanțe.

La listarea periodică a registrului general de dosare, programul ECRIS nu evidențiază declararea recursului sau apelului, deși cererea de recurs sau apel era înregistrată în câmpul „căi de atac”, fapt care a determinat înregistrarea acestora și în câmpul „documente în dosar”.

La unele instanțe de control judiciar, în registrele de evidență a căilor de atac în formă informatizată sunt evidențiate atât căile de atac declarate împotriva hotărârilor pronunțate de aceste instanțe, cât și căile de atac declarate împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele inferioare, ceea ce face ca aceste evidențe informatizate să nu fie conforme prevederilor art. 82 și 83 alin.(1) pct. (11) din Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești.

De asemenea, s-a constatat că, în situația în care împotriva aceleiași hotărâri au fost declarate căi de atac de către mai multe părți, în registrele căilor de atac în formă informatizată rubrica „data înaintării la instanța competentă” este selectată numai la una dintre pozițiile registrului la care se evidențiază căile de atac ce vizează același dosar.

În ceea ce privește completarea evidențelor informatice în privința înregistrării căilor de atac și înaintării dosarelor s-au constatat unele probleme legate de utilizarea aplicației și modul de funcționare a acestora.

Transferul electronic al dosarului de la instanțele de fond la instanțele de control judiciar are drept efect înscrierea în registrul căilor de atac al instanțelor de control judiciar a recursurilor și apelurilor formulate împotriva hotărârilor pronunțate de

instanțele de fond, care sunt pe rolul instanțelor de control judiciar, condiții în care prin consultarea acestor evidențe nu se poate urmări situația reală a înaintării în căile de atac.

De asemenea, în cazul unora dintre instanțele de mai sus s-a constatat că, urmare a completării eronate a rubricii datei de ieșire din cadrul interfeței ECRIS, corespunzătoare circuitului extern al dosarului a operațiunii de restituire a dosarului din calea de atac, prin corelare cu calea de atac ce fusese exercitată, registrul de evidență a căilor de atac conține informații eronate, în care calea de atac exercitată figurează a fi înaintată la o dată care este de fapt data emiterii adresei de restituire a dosarului de către tribunal, după soluționarea căii de atac respective.

Totodată, în condițiile în care programul permite corelarea unei singure căi de atac cu adresa de înaintare a dosarului la momentul înregistrării operațiunii în cadrul interfeței specifice circuitului extern, în situația exercitării mai multor căi de atac împotriva unei singure hotărâri, în registrul de evidență în format electronic numai una dintre pozițiile aferente acestor căi de atac cuprinde mențiunea specifică înaintării dosarului.

Secția constată că au existat o serie de motive cu privire la *înaintarea cu întârziere la instanța de control judiciar*, însă de regulă, au fost respectate dispozițiile art.113 alin.(1) din Regulamentul de ordine interioară a instanțelor de judecată, înaintarea în căile de atac a dosarelor efectuându-se după sosirea dovezilor de comunicare a hotărârilor civile și după împlinirea termenului de apel sau de recurs pentru toate părțile.

Au existat unele cazuri în care nu au fost respectate cu rigurozitate aceste dispoziții, în sensul că înaintarea dosarelor în căile de atac se efectua, după sosirea dovezilor de comunicare, dar înainte de împlinirea termenului de apel sau de recurs pentru toate părțile, însă această situație a fost remediată, imediat după constatare, de conducerea instanței.

Întârzierile constatate în înaintarea dosarelor în căile de atac sunt, în general comune și sunt determinate, în principal, de nerespectarea termenului legal de redactare a hotărârilor judecătorești, nerespectarea termenului de restituire a dosarelor, remise în vederea motivării căii de atac de către parchete, disfuncționalități în realizarea procedurii

de comunicare/recomunicare a hotărârilor sau, formularea de către părți a unor cereri ulterioare pronunțării (de îndreptare a erorilor materiale sau lămurire dispozitiv).

În ceea ce privește primul aspect, s-a constatat faptul că nerespectarea termenelor legale de redactare se datorează în primul rând volumului mare de activitate, iar conducerea unor instanțe a monitorizat în permanență situația hotărârilor redactate peste termenul legal și a luat măsuri pentru reducerea numărului acestora.

De altfel, monitorizarea situației hotărârilor redactate peste termenul legal este realizată și de către Inspekția Judiciară, iar în cazurile în care redactarea cu întârziere a constituit o constantă în activitatea anumitor judecătorești, împotriva acestora au fost deja declanșate acțiuni disciplinare.

În ceea ce privește al doilea aspect, s-a constatat faptul că unul dintre motivele principale în cauzele penale de înaintare cu întârziere a dosarelor în căile de atac este determinat de nerespectarea termenului de restituire a dosarelor, remise în vederea motivării căii de atac de către parchete.

Potrivit art. 112 al. (2) și din Regulamentul de ordine interioare al instanțelor – dosarele penale în care procurorul a declarat apel sau recurs vor fi expediate cu adresă de înaintare la parchetul competent, în cel mult 24 de ore de la redactarea hotărârii, iar după restituire, se vor înainta instanței de apel ori recurs, după expirarea termenului de apel sau recurs pentru toate părțile; dosarele vor fi restituite de procuror în cel mult 10 zile, iar în cauzele cu arestați, în cel mult 5 zile.

Secția a constatat faptul că atunci când se identifică depășirea termenului prevăzut de Regulament, de regulă instanțele procedează la emiterea de adrese către parchete, prin care se solicită restituirea dosarelor cu motivele de apel/recurs, în vederea înaintării la instanța de control judiciar.

Această corespondență este însă uneori lipsită de eficiență, în condițiile în care nu există o corelare a dispozițiilor prevăzute de art. 112 alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești care stabilește obligația redactării apelului/recursului în termenul de cel mult 10 zile, iar în cauzele cu arestați în cel mult 5 zile, cu Regulamentul de ordine interioară al parchetelor, care nu cuprinde dispoziții exprese privind termenul de redactare a apelului/recursului.

În ceea ce privește al treilea aspect, Secția a constatat că, de regulă, la cele mai multe instanțe se respectă dispozițiile regulamentare privind procedura comunicării hotărârilor judecătorești și se efectuează verificări periodice privind restituirea dovezilor de comunicare, luând măsuri pentru recomunicarea acestora, după caz.

Au fost constatate însă și disfuncționalități în realizarea procedurii de comunicare/recomunicare a hotărârilor, în sensul că, fie hotărârile au fost comunicate cu întârziere, fie nu au fost efectuate verificări periodice privind restituirea dovezilor de comunicare.

Față de verificările efectuate la instanțele judecătorești de către Inspekția judiciară, au fost propuse o serie de măsuri privind înregistrarea cererilor de apel/recurs și înaintarea dosarelor la instanța de control judiciar, măsuri pe care Secția de judecatori le apreciază întemeiate.

Având în vedere cele de mai sus, Secția pentru Judecatori va aproba Raportul Inspekției Judiciare privind verificarea respectării dispozițiilor procedurale și regulamentare privind înregistrarea cererilor de apel/recurs și înaintarea dosarelor la instanța de control judiciar, precum și măsurile propuse în cuprinsul acestuia.

Pentru aceste considerente, în temeiul dispozițiilor art. 40 lit. k) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți,

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII HOTĂRĂȘTE

Art. 1 – Aprobă Raportul Inspekției Judiciare privind verificarea respectării dispozițiilor procedurale și regulamentare privind înregistrarea cererilor de apel/recurs și înaintarea dosarelor la instanța de control judiciar și hotărăște următoarele:

1) monitorizarea de către conducerea Curții de Apel Constanța a situației redactării hotărârilor judecătorești la nivelul Judecătoriei Constanța și luarea măsurilor pentru reducerea numărului hotărârilor redactate peste termenul legal;

2) monitorizarea de către conducerea Curții de Apel Târgu Mureș a situației redactării hotărârilor judecătorești la nivelul Tribunalului Mureș, Tribunalului Comercial Mureș, Judecătoriei Târgu Mureș, Judecătoriei Luduș, Judecătoriei Sighișoara, Tribunalului Harghita – secția civilă, Judecătoriei Miercurea Ciuc și Judecătoriei Odorheiu Secuiesc și luarea măsurilor pentru reducerea numărului hotărârilor redactate peste termenul legal;

3) monitorizarea de către conducerea Curții de Apel Galați a situației redactării hotărârilor judecătorești la nivelul Judecătoriei Galați, Judecătoriei Târgu Bujor și Judecătoriei Brăila și luarea măsurilor pentru reducerea numărului hotărârilor redactate peste termenul legal;

4) monitorizarea de către conducerea Curții de Apel Brașov a situației redactării hotărârilor judecătorești la nivelul Judecătoriei Brașov și Judecătoriei Zărnești și luarea măsurilor pentru reducerea numărului hotărârilor redactate peste termenul legal;

5) comunicarea către Inspekția Judiciară a măsurilor dispuse de conducerile curților de apel sus-menționate, într-un termen de 3 luni de la data aprobării raportului;

6) monitorizarea de către conducerea Curții de Apel Constanța a respectării dispozițiilor regulamentare privind comunicarea/recomunicarea hotărârilor judecătorești la nivelul Judecătoriei Constanța și luarea măsurilor pentru înlăturarea deficiențelor constatate;

7) monitorizarea de către conducerea Curții de Apel Târgu Mureș a respectării dispozițiilor regulamentare privind comunicarea/recomunicarea hotărârilor judecătorești la nivelul Judecătoriei Luduș și Judecătoriei Sighișoara și luarea măsurilor pentru înlăturarea deficiențelor constatate;

8) comunicarea către Inspekția Judiciară a măsurilor dispuse de conducerile curților de apel sus-menționate, într-un termen de 3 luni de la data aprobării raportului;

9) luarea măsurilor de către conducerile tuturor curților de apel în sensul uniformizării practicii pentru respectarea riguroasă a dispozițiilor art.113 alin.(1) din

Regulamentul de ordine interioară a instanțelor, respectiv înaintarea în căile de atac a dosarelor să se efectueze după sosirea dovezilor de comunicare a hotărârilor și după împlinirea termenului de apel sau de recurs pentru toate părțile;

10) sesizarea Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a se aprecia oportunitatea modificării Regulamentului de ordine interioară a parchetelor, în sensul reglementării termenului de restituire al dosarelor de către parchete, după redactarea motivelor de apel/recurs, dispoziție care să fie corelată cu art.112 alin.(3) din Regulamentul de ordine interioară a instanțelor (dosarele vor fi restituite de procuror în cel mult 10 zile, iar în cauzele cu arestați, în cel mult 5 zile);

11) sesizarea Ministerului Justiției în vederea îmbunătățirii programului ECRIS, astfel încât transferul electronic al dosarului să nu mai aibă drept efect înscrierea în registrul căilor de atac al instanței de control judiciar a apelurilor și recursurilor formulate împotriva hotărârilor pronunțate de instanța de fond.

12) comunicarea Raportului de control către conducerile instanțelor, în vederea aducerii la cunoștință și a luării măsurilor corespunzătoare.

Art. 2 –Prezenta Hotărâre a Secției pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii cu nr.889/23.09.2010 se comunică Inspecției Judiciare și conducerilor instanțelor în vederea aducerii la cunoștință și a luării măsurilor corespunzătoare.

Data în București, la data de 23 septembrie 2010

Președinte,

Judecător Florica BEJINARU

